

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chelminowski.
Za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Poznań, piątek dnia 12 kwietnia 1935

Rok 30

Nr. 172

O zabezpieczenie pokoju w Europie

Przebieg pierwszego dnia obrad w Stresie — Główny punkt obrad: stanowisko Niemiec wobec paktów bezpieczeństwa

Stresa (Tel. wł.). Zaraz po śniadaniu, wydanem przez Mussoliniego, członkowie angielskiej i francuskiej delegacji udali się z Isola Bella motorówkami do położonej naprzeciw Stresy, miejscowości Pallanza.

Premjerzy angielski i francuski złożyli tam wieńce przed mauzoleum generała Cadorna, sławnego z czasów wojny światowej. Gości zagranicznych oczekiwały na miejscu kompanje honorowe karabinierów i innych formacji. W drodze do pomnika generała po obu stronach drogi utworzony został szpaler przez oddział faszystowskich balilów, uzbrojony w karabiny z nalożonymi bagnietami. Przez cały czas grano na zmianę hymny francuski oraz angielski.

Wbrew oczekiwaniom, w drodze do pomnika Mussolini nie towarzyszył gościom zagranicznym, lecz był zastępowany przez bar. Aloisiego oraz min. Suvicha. Bardzo licznie na tę uroczystość zjawili się korespondenci prasy zagranicznych, którzy przyjechali do Pallanzy specjalnym statkiem. Po krótkim pobycie ministrowie wrócili motorówkami do Stresy, gdzie rozpoczęto na nowo, przerwane przedpołudniem rozmowy.

Przebieg wczorajszych obrad

Stresa (PAT.) Ogłoszono następujący komunikat: O godz. 11 odbyło

Wielka Brytania pragnie być solidarną z Francją i Włochami

Londyn (PAT.) Agencja Reutersa donosi ze Stresy:

Delegacja brytyjska złożyła wobec przedstawicieli Francji i Włoch bardzo jasne exposé o swoim stanowisku wobec zagadnień pokoju i bezpieczeństwa. Exposé zawiera oświadczenie, że W. Brytania uczyni wszystko, co jest w jej mocy, aby wykazać swoją solidarność z Francją i Włochami.

Narada włosko - francusko - brytyjska zakończyła się o godz. 19.30 i była poświęcona zwróceniu się Francji do Ligi Narodów w sprawie wprowadzenia przez Niemcy ustawy o powszechnej służbie wojskowej. Wielka Brytania jest skłonna do współdziałania z

się w sali muzycznej pałacu Borromeo na Isola Bella pierwsze zebranie francusko-brytyjsko-włoskie. Szef rządu włoskiego, obejmując przewodnictwo, pozdrowił serdecznie delegacje francuską i brytyjską. Obecni byli poza trzema szefami rządu: Mussolinim, Macdonaldem i Flandinem, ministrowie spraw zagranicznych Laval i Simon, podsekretarz stanu spraw zagranicznych Suvich, podsekretarz w angielskim ministerstwie spraw zagranicznych Vansittart, sekretarz generalny Quai d'Orsay Leger, szef gabinetu włoskiego ministra spraw zagran. baron Aloisi i inni wyżsi urzędnicy.

Premjer Macdonald wyłożył obecne linie wytyczne polityki brytyjskiej, poczem min. Simon przedstawił sprawozdanie z podróży do Berlina, omawiając punkt widzenia niemiecki na: 1) pakt wschodni, 2) pakt naddunajski, 3) pakt lotnieży, 4) Lige Narodów.

Nad temi poszczególnymi kwestjami rozpoczęła się dyskusja wstępna, poczem ustalono porządek obrad. O godz. 13.30 dyskusja została zawieszona.

Obrady podjęto o godz. 17. Na zebraniu popołudniowym delegaci francuscy wyłożyli powody, jakie skłoniły ich do odwołania się do Ligi Narodów, poczem zbadano procedure, jaką należy stosować w tej sprawie.

O godz. 19.30 przerwano obrady, odkładając je do jutra.

wszelkimi krokami, posuwającemi naprzód bezpieczeństwo zbiorowe w sposób praktyczny i dla niej wykonalny.

W. Brytania gotowa jest ustalić skalę zbrojeń i skłonna do przyjęcia kontroli Ligi Narodów nad zobowiązaniami. Żadna różnica zdań zasadnicza pomiędzy trzema mocarstwami nie ujawniła się, chociaż mogą wyłonić się trudności, gdy dojdzie do kwestji szczegółowych.

Dotychczas jeszcze nie rozpoczęto dyskusji nad możliwością wzmocnienia poszczególnych artykułów paktu Ligi Narodów, dotyczących bezpieczeństwa i pomocy dla ofiary agresji.

Partja brydża w trzech — nieobecne Niemcy wyłożyły karty na stół

Paryż (PAT.) Konferencja w Stresie wywołuje duże zainteresowanie we francuskich sferach politycznych. Prasa zamieszcza obszernie depesze ze Stresy swych specjalnych wysłanników.

St. Brice w „Le Journal” porównuje konferencję w Stresie do „partji brydża w trzech”. Nieobecnym partnerem jest Rzesza, która wyłożyła karty na stół. Stawka gry jest niemała,

bo chodzi o skonsolidowanie pokoju.

„Paris Midi” twierdzi, że pierwsza część rozmów w Stresie poświęcona będzie uzbrojeniu niemieckiemu i uzgodnieniu stanowiska trzech mocarstw w tej sprawie. Zgodność poglądów między Francją a Włochami w tej kwestji nie ulega wątpliwości. Możliwe jest nawet, że oba rządy również przewidują decyzje, które mogłyby przybrać charakter aktów. Mówią, iż najpierw

przedyskutowana będzie z inicjatywy Francji wspólna deklaracja, potępiająca wypowiedzenie przez Niemcy klauzul militarnych. Rząd francuski uważa jednak, że sama deklaracja byłaby niewystarczająca i że należy zapobiec na przyszłość nowym pogwałceniom traktatów przez Rzeszę. Art. 16 paktu, przewidujący sankcje ekonomiczne i finansowe przeciw państwom, które wywołałyby wojnę zaczepną, posiada — zdaniem Francu-

zów — poważną lukę, a mianowicie sankcje ekonomiczne powinny się rozciągać także na te państwa, które naruszają traktaty. Możliwe jest, że memorandum francuskie, przygotowane przez Quai d'Orsay, zawiera wyraźnie określoną i logiczną propozycję w tej dziedzinie.

Program na dziś

Stresa (PAT.) Program drugiego dnia konferencji (12 bm.) przedstawia się jak następuje: Podjęcie rozmów o godz. 9.30 w pałacu Borromeo. O godz. 1 po południu śniadanie prywatne w Golf-Clubie. Podjęcie rozmów o godz. 4.30 po poł. na Isola Bella. O godz. 8 wieczorem obiad w hotelu Wysp Borromejskich w Stresie, wydany przez Mussoliniego dla członków konferencji.

Echa porozumienia franko-sowieckiego

Powściągliwość prasy moskiewskiej — Ukłon Radka w stronę Niemiec — Berlin spodziewał się układu

Moskwa (PAT.) Cała prasa zamieszcza na czołowych miejscach komunikat Havasa o zamierzonem zawarciu konwencji francusko - sowieckiej, powstrzymując się od komentarzy własnych. Streszczone są dość obszernie głosy prasy zagranicznej. „Prawda” zapowiada, że wedle doniesień prasy francuskiej ma być podpisany francusko - sowiecki układ o wzajemnej pomocy. Powściągliwość prasy sowieckiej stanowi jeszcze większą niespodziankę od samego projektu konwencji, zwłaszcza że należało raczej przypuszczać, iż dwustronny układ z Francją bardziej odpowiada Moskwie od pierwotnego projektu paktu wschodniego.

Korespondent londyński „Izwestij” donosi, że, jakoby pod wrażeniem komunikatu o konwencji francusko - sowieckiej, delegacja angielska zająć ma w Stresie bardziej zdecydowane stanowisko, wyrażając zgodę na zastrzeżenie artykułów paktu Ligi, skierowanych przeciwko napastnikowi, będzie jednak powstrzymywała Włochy i Francję od gwałtownego działania, które mogłyby zostać zrozumiane jako akt antyniemiecki. „Prawda” zamiary angielskie

w Stresie nazywa polityką aktywnej bezczynności.

Na tle milezenia prasy sowieckiej na temat konwencji francusko - sowieckiej zwrócić należy uwagę na artykuł Radka w „Izwestiach” witający niemiecko-sowiecki układ handlowy i zapewniający, że Sowiety nigdy nie propagowały izolowania lub okrażania Niemiec, wreszcie wyraźnie dając do zrozumienia, że poprawa stosunków pomiędzy Moskwą a Berlinem zależy wyłącznie od Niemiec.

Berlin (PAT.) Szczegóły o uroczystości francusko - sowieckiej opublikowała dopiero prasa poranna. Dla Berlina układ ten nie stanowi niespodzianki. Zdają tu sobie sprawę, że ustawa z 16 marca, wprowadzająca tak zw. suwerenność wojskowa Niemiec, nie pozostała bez wpływu na decyzję francuska. Jednakże szybka decyzja Paryża wywołała w Berlinie pewną konsternację. Niemieckie koła polityczne powstrzymują się od wszelkich informacji na ten temat, dając jednak do zrozumienia, że porozumienie francusko - sowieckie potwierdziło niemieckie przypuszczenia o francuskiej polityce sojuszy, zmierzających do okrażania Niemiec.

Konferencja państw bałtyckich

Ryga (PAT.) Dziś zebrała się w Rydze nadzwyczajna konferencja przedstawicieli trzech państw bałtyckich. Na konferencję przybył z Estonji wiceminister spraw zagranicznych Laretei, ze strony litewskiej dyrektor departamentu politycznego M. S. Z. Urbszys i z ramienia Łotwy, sekretarz generalny M. S. Z. Munters. Zwolanie konferencji nastąpiło nieoczekiwanie, gdyż — jak wiadomo — zjazd ministrów spraw zagranicznych tych

państw miał odbyć się w d. 6—8 maja.

Paryż (PAT.) W kołach politycznych krąży pogłoski, że rząd sowiecki zwrócił się do rządów Estonji, Litwy i Łotwy z propozycją zagwarantowania statutu terytorjalnego tych państw przez Sowiety i Francję pod warunkiem przystąpienia do paktu wschodnio - europejskiego wzajemnej pomocy. Dotychczas podobno odrzuciły tę propozycję rządy estoński i łotewski.

Chaos szkolny w Meksyku

Buenos Aires (PAT.) Donoszą z Meksyku, że w miejscowości Jojutla stanu Morelos władze bezpieczeństwa publicznego odkryły zwłoki prof. Silvestre Gonzales, wiszące na jednym z przydrożnych drzew z przypiętym na piersiach napisem: „Za udzielanie nauki w duchu socjalistycznym”. W związku z tem donoszą, że groźne wystąpienia ludności przeciw wprowadzonemu przez rząd programowi nauk w duchu socjalistycznym powtarzają się coraz częściej. Ostatnio mieszkańcy pewnej miejscowości usiłovali dokonać samosądu nad nauczycielką, która w myśl

rozporządzeń wykladała w szkole teorię socjalizmu.

Nauka religji germańskiej

Berlin (PAT.) Niezmiernie ciekawe instrukcje o nauczaniu religji w szkołach wydało miasto Lipsk, polecając nauczycielom, by nauczali dzieci przedewszystkiem zasad dawnej religji germańskiej i zapoznawali je ze starogermańskim kultem i etyką. W wyższych klasach nauczyciele mają podkreślać przy nauczaniu religji rolę chrześcijaństwa, które w dużej mierze miało przyczynić się do „zdławienia germańskiego ducha wolności”.

Aresztowanie 50-ciu komunistów

W stolicy zlikwidowano sekretariat centralnego komitetu

Warszawa (Tel. wł.) Urząd śledczy zlikwidował zakonspirowany sekretariat centralnego komitetu komunistycznej partji polskiej, który mieścił się w Warszawie przy ul. Bednarskiej 21, w mieszkaniu niejakiego Soroczyna.

Znaleziono obfity materiał, odpisy ostatnich sprawozdań, referatów i rękopisów, memorjałów i najrozmaitszych instrukcyj partyjnych. Wskutek

tego zatrzymano szereg wybitnych komunistów, m. i. niejakiego Natala Horowitza, członka centralnego komitetu. Przy ul. Muranowskiej 6, w mieszkaniu niejakiej Berli Grade — znaleziono materiały komitetu, przy ul. Oboznej znaleziono skład techniki komunistycznej i około 500 kg. najnowszych wydawnictw, przygotowanych do akcji na 1 maja. Ogółem zatrzymano około 50 osób. (w)

